

ŘÍMŠTÍ CÍSAŘI & JEJICH VILY

NEVÍDANÝ LUXUS, ABSOLUTNÍ SOUKROMÍ A PROSLULÁ SÍDLA NEŘ

HISTORY

revue

12 > PROSINEC > 2024 > 74,90 Kč, 3,90 € > PŘEDPLATNÉ 66,90 Kč

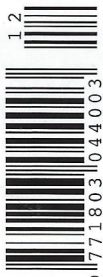
PÁNI Z HRADCE

MUSELI ROZTAVIT SV
STŘÍBRNÝ TRŮ

Triumfy a prohry Čechoslováků během sibiřské anabáze

ZMOCNILI SE LEGIONÁŘI CARSKÉHO ZLATA?

Cena 74,90 Kč, 3,90 €
12/2024

**Zákeřný podvod
na protestanty**

Šířili kněží mezi poddané
falešný toleranční patent?

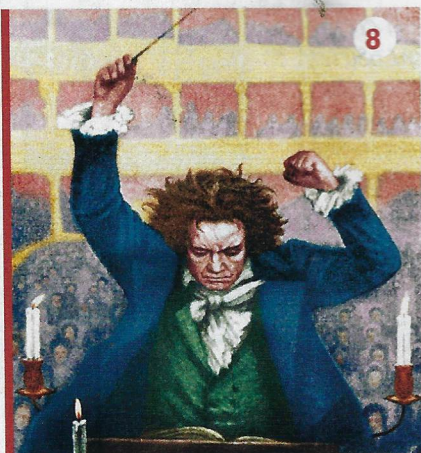
**Gotická chlouba
rodu Lucemburků**

Jak na stavbu katedrály
lákali věhlasné architektky?

**Hudební géniové
se ztrátou sluchu**

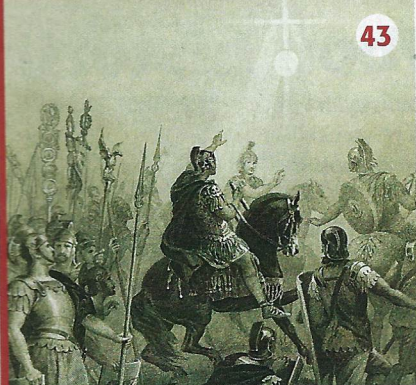
Pohrával si Beethoven
s myšlenkou na smrt?

HITLEROVA ŠPIONKA: MĚLY SE TAJNÉ SLUŽBY NA POZORU PŘED PRINCEZNOU VON HOHENLOH

- 8 6 skladatelů se ztratou sluchu**
Navzdory handicapu vytvořili nejlepší díla
- 17 Katedrála sv. Víta**
Vybral pro ni architekt papež?
- 22 Jiří Havelka**
Hácha svého kancléře ubránil před popravou
- 26 TEHDY A TEĎ Zámek Loučeň**
Thurn-Taxisové ho zasvětili múzám
- 29 Rozbouřené Valašsko**
Protestanty vyprovokoval k boji falešný toleranční patent

PŘETAHOVANÁ O MOC

- 34 Zachariáš z Hradce**
Jeho závěť se změnila v cár papíru
- 38 Vražda Matúše Černáka**
Šlo o výbuch v režii StB?
- 43 Vzestup Konstantina Velikého**
K vítězství mu pomohla choť jeho soka

ARGENTINSKÁ ROMANCE

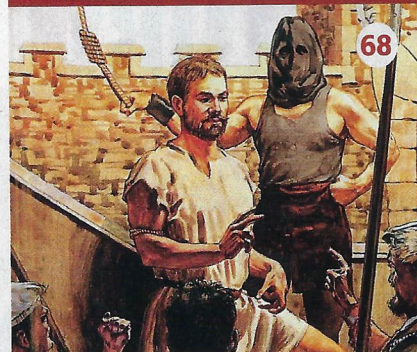

- 46 3 velitelé tobruckých krys**
Komunisté hrdinům z pouště přichýstali kriminál
- 49 SERIÁL Slavné milostné příběhy historie – 12. díl**
Juan Perón & Evita:
Z prostitutky společně stvořili světici
- 55 TÉMA ČÍSLA Triumfy & prohry čs. legií**
Masaryk pro stát potřeboval prolít krev

STÁLÉ RUBRIKY

- 6 DOPISY ČTENÁŘŮ**
- 12 OSOBNOST MĚSÍCE**
- 14–15 OZVĚNY HISTORIE**
- 20–21 EXTRA**
- 32–33 KALENDÁRIUM**
- 40–41 KLÍČOVÉ OKAMŽIKY DOBY**
- 52–53 VY SE PTÁTE, MY ODPOVÍDÁME**
- 63 PŘEDPLATNÉ**
- 70–71 LETEM SVĚTEM HISTORIE**
- 75 V KÚŽI...**
- 84–85 POD DROBNOHLEDEM**
- 97 MOZAIKA ZAJÍMAVOSTÍ A TIPŮ**
- 98 V PŘÍŠTÍM ČÍSLE NAJDETE**

ZÁPAS O VÍRU

- 64 4 nekorunovaní králové**
Kšeftař se zrůdami, kuchař, mistr valčíků a otec honzíků
- 68 Vězeň královny Alžběty**
Edmund Campion anglické katolíky nezahlavil
- 72 Hitlerův tajemný posel**
Spojence strašila kněžna von Hohenlohe
- 76 Kdo s koho**
O moc nad Florencií se přetahovali Černí s Bílými
- 79 5 osudových mužů Almy Mahlerové**
Doháněla vídeňské umělce k šílenství?

VLÁDCE BÍLÉHO DOMU

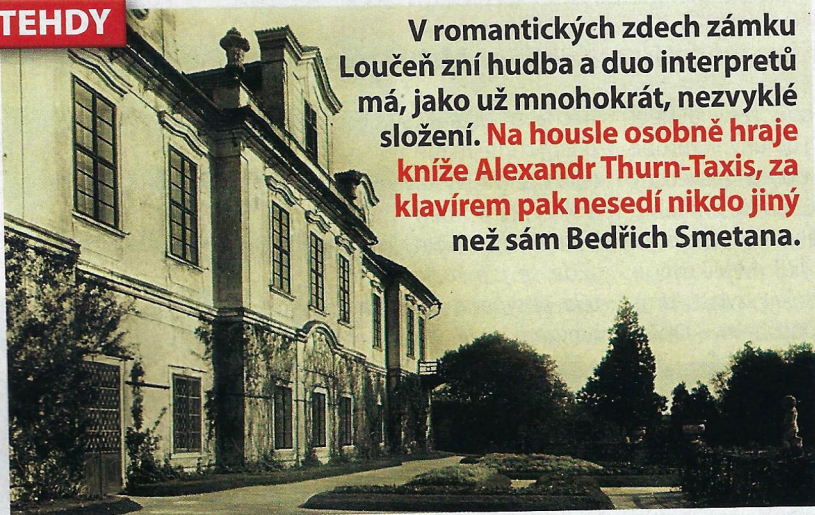
- 82 100letý oslavenec**
Jimmy Carter vrátil americké politice slušnost
- 86 První u Antarktidy**
Bellingshausen předstihl konkurenci o 2 dny
- 90 Uprostřed mocenského souboje**
Olomouckého biskupa obvinili z vražd a porušení celibátu
- 93 4 skvostná sídla římských císařů**
Hadriánova vila přerostla Pompeje

ZÁMEK LOUČEŇ:

Thurn-Taxisové ho zasvětili múzám

TEHDY

V romantických zdech zámku Loučeň zní hudba a duo interpretů má, jako už mnohokrát, nezvyklé složení. **Na housle osobně hraje kníže Alexandr Thurn-Taxis, za klavírem pak nesedí nikdo jiný než sám Bedřich Smetana.**

RADĚJI VYKLIDIT POLE

Zámek Loučeň v severovýchodní části stejnojmenného městyse vlastně původně zámek nebyl. Středověká tvrz, která se připomíná už roku 1223, se ale postupně přestavbami měnila v barokní zámek a až do pobělohorské doby se v něm střídali majitelé nepříliš zvučných jmen. Poslední z nich, zámožný rod Berků z Dubé, vzhledem ke svým politickým názorům po porážce stavovského povstání raději rozumně volí přesun do ciziny, a jejich sídlo je k dispozici těm, co zůstali věrní císaři. V Loučeni se tak usazuje nejvyšší hofmistr **Adam z Valdštejna** (1569/1570–1638), příbuzný vojevůdce **Albrechta z Valdštejna** (1583–1634).

SCHŮZKA PANOVNÍKŮ

O necelé století později Valdštejnové dávají zámku současnou barokní podobu, ale vzhledem k tomu, že se rodu nedostává mužského potomstva, přechází Loučeň do rukou rodu Fürstenbergů, do něhož se přivdala **Marie Anna z Valdštejna** (1707–1756). Netrvá ale ani další století a situace s nedostatkem mužských potomků se opakuje, jen tentokrát jsou od roku 1809 oním

novým panujícím rodem na Loučeni Thurn-Taxisové, německá knížata s kořeny v severní Itálii. Díky nim zámek už zakrátko patří mezi vyhlášené cíle významných osobností. V roce 1813 například hostí císaře **Františka I.** (1768–1835) a ruského cara **Alexandra I.** (1777–1825), kteří se tu scházejí před vítěznou bitvou národů s **Napoleonem** (1769–1821) u Lipska.

PŘÍJÍZDÍ AMERIČAN

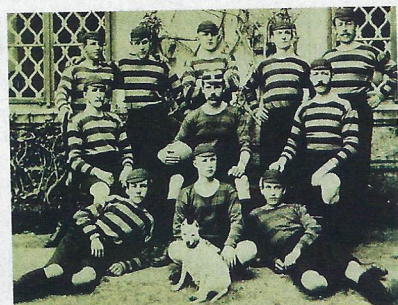
Thurn-Taxisové věnují zámku výjimečnou pozornost. Princ **Karel Anselm** (1792–1844) začíná z původní francouzské barokní zahrady budovat anglický park. Romantickou podobu dostávají i prostory, dříve využívané jako užitkové zahrady. Místo ovocných sadů se nyní vysazují desítky vzácných, často exotických

dřevin. Karel Anselm také ve 30. letech 19. století staví panský úřednický dům, který se postupně promění v dnešní zámecký hotel **Maxmilián**. V roce 1899 tu během své evropské cesty pobývá slavný americký spisovatel **Mark Twain** (1835–1910), ale zámek navštěvují i další významné osobnosti jako prozaička **Karolína Světlá** (1830–1899) či básník **Rainer Maria Rilke** (1875–1926).

RÁJ SPORTOVCŮ

Thurn-Taxisové vlastní zámek až do roku 1945 a za jejich dob se Loučeň měnila v hospodářsko-průmyslové centrum regionu. Rod se ale nevěnuje jen podnikání, výraznou stopu zanechá například i ve sportu. Princ **Erich Thurn-Taxis** objevuje během anglických studií pro Čechy kouzlo

fotbalu, který se právě ve zdejších parku v roce 1893 hraje u nás úplně poprvé. **Egon Thurn-Taxis** (1832–1892) zase dává jméno slavnému Taxisovu příkopu na pardubickém dostihovém závodišti. V roce 1929 příslušníci rodu poprvé zpřístupní zámek veřejnosti. Rok 1945 ale všechno změní. Nejprve je objekt vyrabován Rudou armádou, vzápětí si zbytek cenností odnesou místní občané a památkářům pak už nezbyvá než jen paběrkovat. Thurn-Taxisové opouštějí české země, jejich majetek je zkonfiskován, kdysi pyšné sídlo se mění v rekreační středisko ministerstva dopravy, později v železniční učiště s internátem.

m

30. le-
ednic-
omění
milián.
ropské
spiso-
)), ale
amné
rolína
Rainer

ž do
oučen
yslové
nevě-
stopu
Princ
ěhem
ouzlo

ejším
úpl-
832-
ému
kém
929
tup-
ale
t vy-
tí si
ob-
pývá
ové
etek
o se
ter-
iční

Foto: archiv zámku

TEĎ

BLOUDĚNÍ NA POČEST CÍSAŘE

V roce 2000 se majitelem zámku ve středních Čechách stává akciová společnost Loučeň a už po sedmi letech, 7. července 2007, se jeho brány po rozsáhlé rekonstrukci opět otevírají veřejnosti. Nové expozice s oblíbenými kostýmovanými prohlídkami i unikátní kolekce 12 labyrintů a bludišť v parku lákají turisty. Takzvaný Královský labyrint vzniká u příležitosti 700. výročí narození Karla IV. (1316–1378) a je svou velikostí, tvarem i symbolikou srovnatelný s labyrintem katedrály ve francouzském Chartres. Po 15 letech se zámek Loučeň řadí na první místo mezi nejnavštěvovanější soukromé hrady a zámky naší republiky.

HISTORIE STÁLE ŽIJE

V roce 2017 se na zámku odehraje významná událost – první setkání potomků starobylého evropského rodu Thurn-Taxis od roku 1945. „Podnětem k setkání bylo desáté výročí znovuvotevení zámku

pro veřejnost a dvě stě let od narození knížete Huga Maximiliana Thurn-Taxisa,“ informuje současná majitelka a jednatelka společnosti Loučeň ing. **Kateřina Šrámková**. „Zhmotnili jsme historii v hmatatelnou skutečnost,“ pochvaluje si. „S velkou radostí vidíme, že zámek Loučeň žije a stále tak připomíná rodinu Thurn-Taxis a její dílo,“ uvádí **Viktor Thurn und Taxis**, který na rodinné setkání přicestoval z Rakouska.

Luděk Přihoda

PŘÍTEL ČARODĚJE TÓNŮ

Skladatel **Bedřich Smetana** (1824–1884) strávil poslední léta svého života v pět kilometrů vzdálených Jabkenicích. **Spřátelil se s knížetem Alexandrem Janem Vincencem Thurn-Taxisem** (1851–1939), filantropem a **nadšeným houslistou**, kterého rád jezdil z Jabkenic doprovázet při jeho vystoupeních. Knížeti v roce 1880 také **věnoval svou skladbu Z domoviny**. Alexandr po skladatelově smrti zase nechal v jabkenické myslivně **vytvořit muzeum** a posléze dům věnoval spolku Dědictví Bedřicha Smetany. V roce 1937 pak vzpomínal na přátelství s velkým skladatelem ve sborníku **Čaroděj tónů**, vydaném k uctění Smetanovy památky.

